

Verslag Duurzaam Collectief

d.d. dinsdag 29 november 2022

AANWEZIG		AFWEZIG	
Joris Slooten	HGM / HSM	Olaf Duisters	Utea advies
Teun van Ras	Kouwenberg Infra	Arwim Schilperoord	Grondverzetbedrijf Blijdorp
Yannick Derkx	Van Boekel Groep	Michael van de Berkt	Wallaard bedrijven Noordeloos
Patries Jonk	Jonk Infra	Tom van den Berg	ERA Contour
Brian Kortlever	Damsteegt waterwerken	Wesley van Ophuizen	Ferross Staalbouw
Robin Castelijin	Wallaard bedrijven Noordeloos	Otmar van Boxtel	Van Boxtel Groep
Edwin Jelsma	Voet Verhuur / Voet energy solutions	Martine van den Oetelaar	Van Boxtel Groep
Eline Vermeer	Loonbedrijf Van Etten		
Ruurd Egtberts	Cappemini engineering		
Koen Altena	Buitenhuis Boskoop		
Theo Advocaat	Wallaard bedrijven Noordeloos		
Victor Erdman	Wallaard bedrijven Noordeloos		
Joyce van der Hagen	Van Mun Advies en Opleidingen		
Stefan Schuurkes (verslag)	Van Mun Advies en Opleidingen		
<u>VIA MS TEAMS:</u>			
Koen de Kraker	Jongekrijg+Maasbouw/Bouwgroep Schrijver		
Anita van der Kooij	VeMa Schiedam		
Jan van Rosmalen	Van Rosmalen b.v.		
Roy Verstegen	Roy Verstegen Infra		
Tiny Martens	Batec		
Jan van Rosmalen	Van Rosmalen wegenbouw		
Monique Gordijn	J. van den Brand B.V.		
Wilco van Lent	Eurocon Infra		
Leon Vrielink	Arton beton		
Monique Gordijn	J. van den Brand		
Tiny Martens	Batec		

1. **Opening**

Stefan heet iedereen van harte welkom hier op de Provincialeweg 3 te Noordeloos. In het bijzonder een hartelijk welkom voor onze gastheren van Wallaard! Tevens heten we de deelnemers via MS Teams welkom.

2. **Agenda**

Vaststelling agenda. Geen opmerkingen.

3. **Leden**

De leden stellen zich voor, en geven een korte presentatie over hun bedrijf. De bestaande leden geven tevens een korte introductie m.b.t. de activiteiten die hun bedrijven uitvoeren.

4. **Presentatie *Klimaatvriendelijk aanbestedingen winnen, hoe doe je dat?* (zie presentatiebijlage)**

Victor legt uit hoe de verplichting tot het nemen van duurzamere oplossingen uiteindelijk heeft geleid tot een bedrijfscultuur waarbij duurzaamheid een hoofdbestanddeel is geworden van de bedrijfsvoering.

5. Workshop Trots op de duurzame stappen die er reeds gezet zijn

Aan de hand van de prestaties en investeringen die de deelnemers al gedaan hebben wordt er in kleinere groepen met elkaar gebrainstormd hoe investeringen in duurzaamheid economisch kunnen lonen.

6. Gezamenlijke terugblik op de workshop

Conclusie is dat anno 2022 de technieken alom beschikbaar zijn en met rasse schreden nog meer beschikbaar komen om toegepast te worden in materieel en materiaal. De terugverdientijd van investeringen verschilt echter teveel per situatie om een eenduidige conclusie te kunnen trekken.

7. Presentatie Duurzaam Groenbeheer (zie presentatiebijlage)

8. Demonstratie elektrische middelen

Wallaard-materieelbeheerder Jaco geeft een demonstratie m.b.t elektrische handgereedschappen. Aansluitend worden de ervaringen onderling besproken.

9. Presentatie Een groen dak als bijdrage aan een duurzame toekomst (zie presentatiebijlage)

10. Website

De mogelijkheden van de website www.duurzaamcollectief.nl komen nogmaals aan de orde. Alle leden kunnen daarop naast nieuwsitems ook andere informatie delen. Denk hierbij aan het CO₂-inventarisatierapporten, KAM-beleidsverklaring en/of leuke duurzame weetjes. Door een verwijzing op de eigen website naar www.duurzaamcollectief.nl wordt bovendien voldaan aan een belangrijke eis uit 3.D.1 van de CO₂-prestatieladder (meer hierover in de bijlage).

11. **Whatsapp**

Eenieder kent de DuurzaamCollectief Whatsappgroep. Het voordeel van deze Whatsappgroep een makkelijke manier biedt om snel met elkaar een nieuw idee, nieuwe maatregel of mogelijkheid te delen. Deelname hieraan is uiteraard niet verplicht, maar het is wel een hele eenvoudige oplossing voor het vergroten van de aantoonbaarheid ten aanzien van een andere deel van 3.D.1 van de CO₂-prestatieladder, namelijk het 'brengen' van informatie (meer hierover in de bijlage).

Als men nog andere medewerkers wil toevoegen aan de groep, meld dit dan bij Stefan Schuurkes van Van Mun Advies (06-15339300 of stefan@vanmunadvies.nl).

12. **Sluiting**

Vergadering wordt gesloten. De volgende bijeenkomst zal plaatsvinden in het voorjaar van 2023! We wensen iedereen een veilige thuiskomst.

WELKOM!

Dinsdag 29-11-2022

Programma

Welkom + voorstellen (nieuwe) leden

Ontwikkelingen met alternatieve energiebronnen
Waar staat iedereen?

Presentatie *Klimaatvriendelijk aanbestedingen winnen, hoe doe je dat?*

Workshop Trots zijn

CO₂-prestatieladder 4.0

Presentatie *Duurzaam groenbeheer*

Presentatie *Een groen dak als bijdrage aan een duurzame toekomst*

Deelnemers

Lunch

Geniet van de lunch tijdens de presentaties

Aannemersbedrijf Wallaard

Wie zijn wij?

Aannemersbedrijf Wallaard Noordeloos BV

- Familiebedrijf opgericht in 1983
- 70 fte in vaste dienst
- Zusterbedrijf: Wallaard Groen BV
- Veelzijdigheid in dienstverlening: grond-, weg- en waterbouw en civiele betonbouw (bruggen en kademuuren)

Duurzaamheid & Circulariteit

Onze visie:

- Binnen 5 jaar al het materieel emissieloos
  - 3 Elektrische auto's
  - Elektrische knikmops en trilplaten
  - Nieuwe vrachtwagen met elektrische knijper
- Gebruik van biobased diesel
- Aanleg zonnepanelen op kantoor en loods
- Gebruik van 100% groene stroom

Duurzaamheid bij aanbestedingen

Bij welk type aanbestedingen worden wij het meest getriggerd om duurzaamheids-/ circulariteitsinspanningen te leveren?

- Bij hoge EMVI scores/ fictieve kortingen
- Innovaties die direct of indirect financieel voordeel opleveren
- Positieve waardering van MKI of LCA berekeningen

Duurzaamheid bij aanbestedingen

Positieve ervaringen

- Gemeente Den Haag
  - Hoge fictieve kortingen voor inzet elektrisch materieel

Materieel	% emissievrij materieel van totale inzet (T)	Inzet aantal uren emissievrij	% hybride materieel van totale inzet** (V)	Inzet aantal uren hybride	Factor (W)	Score Y1 (T+0,25V)*W	Score
Vrachtauto/bakwagen voor transport materialen en materieel			100%	495	35%	11,7%	11,7%
Rupskraan			100%	234	25%	8,3%	8,3%
Graafmachine banden			100%	605	20%	6,7%	6,7%
Shovel *	100%	40			20%	26,7%	20,0%
Score					100%		46,7%
Fictieve korting							€ 186.666,67
Let op: T+V kan samen maximaal 100% zijn!							
U dient alleen de witte cellen in te vullen.							
De maximale fictieve korting bedraagt € 400.000,00							
*het gaat hierbij om een zwaardere kraan en niet de knikmops/minishovel welke is voorgeschreven in het bestek							
** In plaats van hybride materieel kan ook materieel met HVO100 brandstof worden ingevoerd.							

- Fictieve kortingen bij inkoop materiaal (Dubotool)

Duurzaamheid bij aanbestedingen

Positieve ervaringen

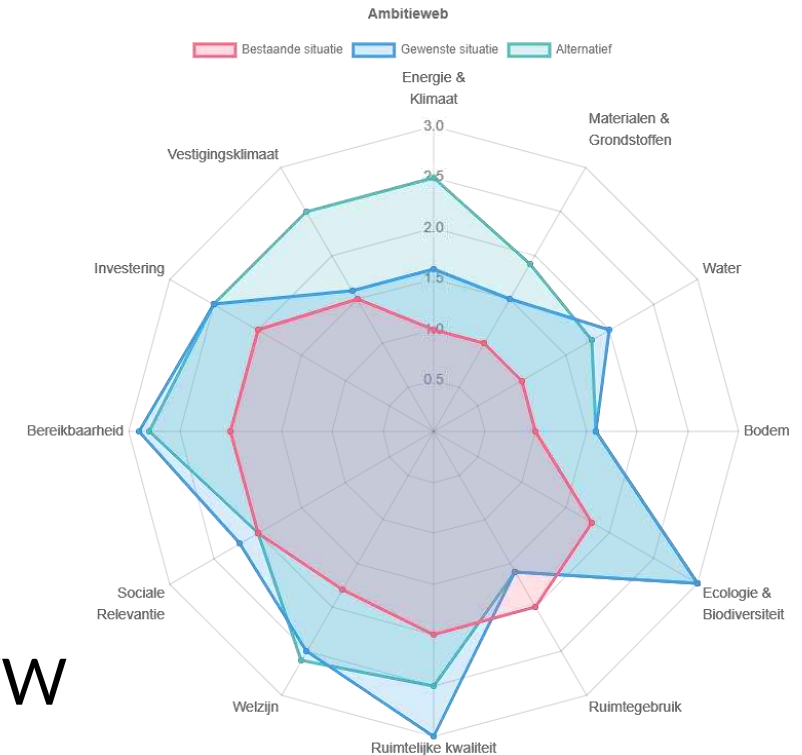
- ProRail
  - Perron keerwanden 2m1 ipv 1m1
  - Circulaire (subsidie) tegels
- Gemeente Utrecht
  - Hoge fictieve kortingen voor:
    - Schoon en slim transport
    - Circulariteit bij gebruik afvalstoffen
    - Inzet emissieloos materieel

Toepassen circulair bestratingsmateriaal op basis van overeengekomen staffel:

% Circulariteit van materiaal	Opslag 2021	Opslag 2022	Opslag 2023
0% - 50%	0%	0%	0%
51% - 60%	5%	5%	5%
61% - 65%	7,5%	7,5%	7,5%
66% - 70%	10%	10%	10%
71% - 75%	20%	20%	20%
76% - 80%	70%	60%	50%
81% - 85%	80%	70%	60%
86% - 90%	90%	80%	70%
91% - 95%	100%	90%	80%
96% - 100%	110%	100%	100%

Duurzaamheid bij aanbestedingen

- Gemeente Alphen aan den Rijn
  - Hergebruik houten damwanden
- Gemeente Molenlanden
  - Hergebruik van vrijkomende materialen
  - Op basis van het Ambitieweb van Duurzaam GWW

Duurzaamheid bij aanbestedingen

Uitdagingen voor de aannemerij

- Verschillende duurzaamheids- en circulariteitscriteria bij EMVI aanbestedingen waardoor het lastig is een focus te leggen op één thema. Zelfs binnen één opdrachtgever nog verschillende thema's
  - Gebruik diverse duurzaamheidstools (Dubotool, Dubomat, PRP Tool)
  - Omgang met vrijkomende materialen
  - Inzet elektrisch materieel, gebruik duurzame brandstoffen
  - Inkoop van duurzame materialen
- Waarde die aan duurzaamheid/ circulariteit wordt gegeven verschilt sterk
- Op dit moment nog geen terug verdienen capaciteit voor elektrisch materieel

CO₂-prestatieladder 4.0

Nieuwe norm op komst

Medio 2^e helft 2023 wordt deze gepresenteerd

Overgangperiode

Belangrijkste wijziging: Roadmap to 2050

ROADMAP:

Strategie, korte termijn doelen, lange termijn doelen, Plan van Aanpak

Nadruk op energiebesparing

CO₂-prestatieladder 3.D.1

Actief deelnemen aan een initiatief gaat minstens samen met **zowel** het **'halen'** als het **'brengen'** van informatie. Zolang dit het geval is, is een initiatief geschikt voor actieve deelname. Het bedrijf dient een **financiële bijdrage** te leveren aan het initiatief.

Wallaard Groen BV

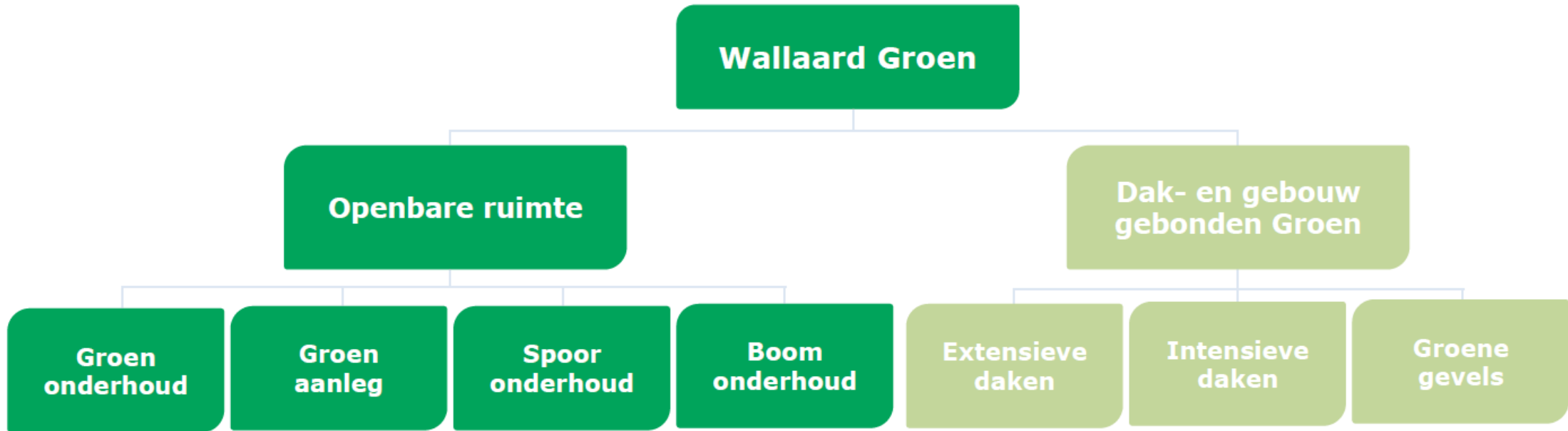

Wie is Wallaard Groen?

Wallaard Groen BV

- Familiebedrijf opgericht in 1983
- 30 fte in vaste dienst
- Zusterbedrijf van Aannemersbedrijf Wallaard BV
- Veelzijdigheid in dienstverlening: Groen aanleg, onderhoud en beheer, groenonderhoud langs spoor, ecologisch beheer, groene daken en gevels

Activiteiten Wallaard Groen

Duurzaamheid & Circulariteit

Visie/doelen:

- 80% Elektrisch handgereedschap in 2025
- Inzet elektrische maaier Vlaardingen
- Investeren in elektrische werktuigdrager en vervoer
- Minimaal 2 projecten aannemen per jaar op het gebied van biodiversiteit/ecologisch beheer en/of ecologische inrichting
- Continue vergroenen gebouwen/daken
- Afvalstromen beperken

Ecologisch bermbeheer

- KleurKeur certificaat
- Slingermaaien
- Waardevolle vegetatie blijft staan
- Goed voor insecten en vlinders
- De nieuwe norm? Bv. ProRail

Ecologische inrichting

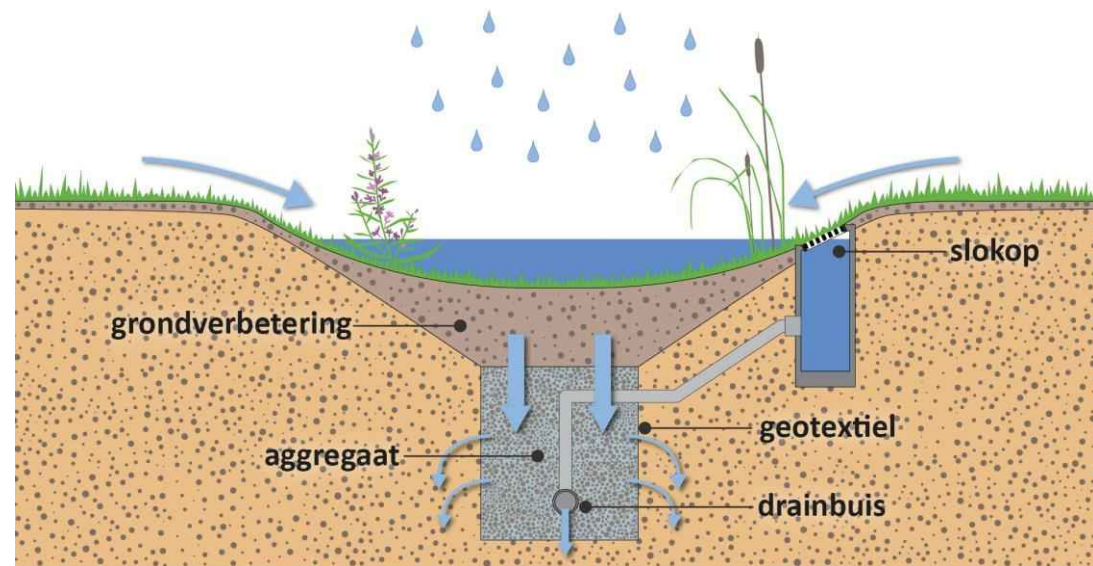
- Toepassen insectenhôtels
- Inzaaien bloemrijke mengsels
- Stobbenwallen
- Amfibieën poelen

Klimaat adaptieve inrichting

- Wadi's
- Parkeren in grasbeton

CO₂-prestatieladder 3.D.1

Iedereen meldt minimaal 1x per jaar een CO₂ besparende maatregel of mogelijkheid

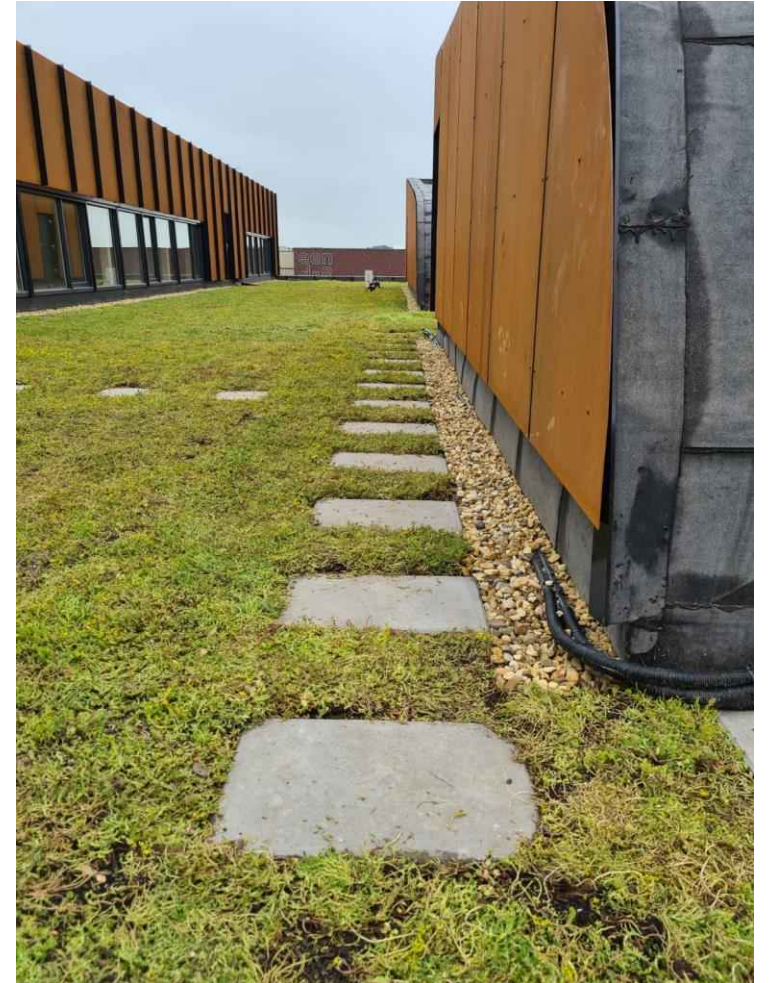
Wallaard Vegetatiedaken

Wie zijn wij?

- Sinds 7 jaar actief in vegetatiedaken
- Onderdeel van Wallaard Groen
- Expertises:
  - Extensieve daken
  - Schuine daken
  - Intensieve daken
  - Groene gevels

Groene daken en duurzaamheid

Verlaagt
omgevingstemperatuur

Verlengt
levensduur dak

Verhoogt rendement
zonnepanelen

Regenwater
retentie

Stimulering
van de biodiversiteit

Groene daken en zonnepanelen?

Extensieve daken

- Ca. 25.000 m² Sedum per jaar
- Projecten van groot tot klein
- Bergingen en schuurtjes
- Partner van **sempergreen**®

Licht gewicht systeem

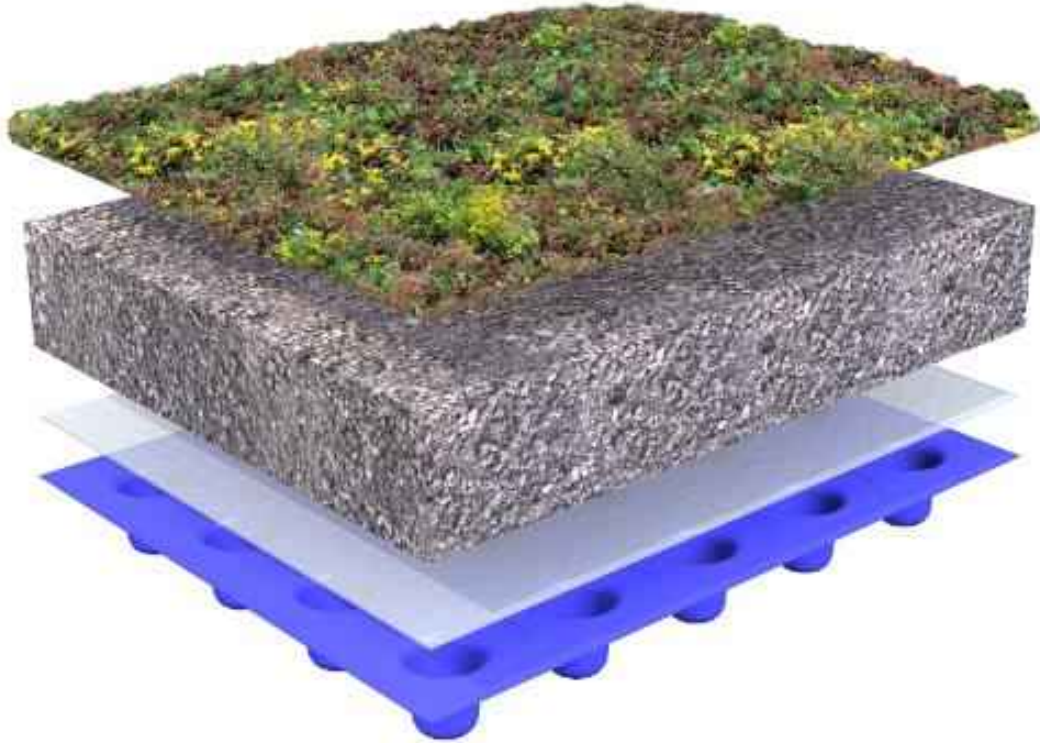

Stysteemopbouw

De systeem-opbouw voor een Biodivers waterbergend groendak bestaat uit:

1. Sedummixmat
2. Greenroll van 20 tot 40 mm dik
3. Drainagelaag inclusief filtervlies en beschermdoek

Plat dak met substraat

Systeemopbouw

De systeem-opbouw voor een plat dak met substraat bestaat uit:

1. Vegetatiemat
2. Extensieve substraatlaag van 50mm
3. Drainagelaag inclusief filtervlies en beschermdoek

Biodivers system

Stysteemopbouw

De systeem-opbouw voor een Biodivers waterbergend groendak bestaat uit:

1. Biodivers-mat
2. Extensieve substraatlaag van 10-12 cm dik
3. Filtervlies
4. Drainagelaag
5. Beschermdoek

Sedum gras kruiden systeem

Systemopbouw

De systeem-opbouw voor een Biodivers waterbergend groendak bestaat uit:

1. Sedum-gras-kruiden-mat
2. Extensieve substraatlaag van 100-120 mm dik
3. Filtervlies
4. Drainagelaag
5. Beschermdoek

Schuine daken

- Licht hellend of sterk hellend
- Damp open systeem
- Watergeefsystemen
- Eerste grote project in Uden

Licht hellend systeem

Systemopbouw

De systeem-opbouw voor een Biodivers waterbergend groendak bestaat uit:

1. Sedummixmat
2. Greenroll van 40 mm dik
3. Drainagelaag inclusief filtervlies en beschermdoek, speciaal voor hellende daken

Sterk hellend systeem

Stroomopbouw

De systeem-opbouw voor een Biodivers waterbergend groendak bestaat uit:

1. Versterkte Sedummixmat
2. Substraat 50mm dik
3. Anti-afschuifstelsel
4. Waterbufferend vlies

Intensieve daken

- Ook wel Daktuinen
- Inclusief bestrating
- Plantenbakken
- Beplanting, vaste planten
- Watergeefsystemen

Website

DuurzaamCollectief van start

Duurzaam Collectief is het samenwerkingsverband van bedrijven die hun inspanningen op duurzaamheid willen laten zien.

Inspanningen op het gebied van milieu en duurzaamheid kunnen vereist zijn vanuit certificeringen, wet- en regelgeving, opdrachtgevers en dergelijke. Om aan deze vraag te voldoen is deze website ontwikkeld. Maar het is niet alleen een website! Ook biedt het een basis voor de verdere samenwerking op deze gebieden binnen sectoraal en intersectoraal overleg.

Klik **HIER** voor meer informatie of op de "lid worden" button!

WWW.DUURZAAMCOLLECTIEF.NL

Wil jij jouw ontwikkelingen delen?

Heb jij...

- ➔ Een mooie locatie
en/of
- ➔ Een goed verhaal m.b.t. alternatieve energiebronnen

Dan komen we graag een volgende keer bij jou langs!

Merci
